

Ainekava

VKTJ.02.04 Piibli teoloogia (6 EAP)

Kursuse nimi inglise keeles – Biblical Theology

Kursuse õppejõud – Leho Paldre, MA

Õpiväljundid

Õppeaine lõpuks üliõpilane:

- omab ülevaadet Piibli suurtest teemadest (piibli autoriteedi, Jumala, inimese, loodu, patu, pääste, Püha Vaimu, ristimise, koguduse, pühitsuse ja eshatoloogiaga seonduvad teemad);
- väärtustab Piiblit kui Jumala autoriteetset ilmutust ning kristliku õpetuse ja elu alust.
- teab ja oskab põhjendada, analüüsida ja seletada põhilisi teoloogilisi teemasid piiblitekstide põhjal;
- oskab iseseisvalt leida usuelus või koguduslikus praktikas esile kerivatele küsimustele vastuseid Piibli põhjal;
- on teadlik erinevate teoloogiliste seisukohtade olemasolust;

Õpiväljundid inglise keeles

By the end of the course the student:

- will have an overview of the big topics of the Bible;
- will value the Bible as the authoritative revelation of God and the basis for Christian doctrine and life.
- will know and be able to analyse and explain the main theological concepts on the basis of the Bible;
- will have the ability and experience of finding answers from the Bible to issues that arise in personal faith or ministry;
- will be aware of the existence of different theological views;

Hindamiseetodid ja hindamiskriteeriumid

Hindamiseetodid	Täht-aeg	Eristav (E) või mitte-eristav (ME)	Hindamiskriteeriumid
1. Mõistekaardid ja võrdlus. Kahe teose lugemine Jumala omaduste kohta: Tärki „Jumal“ ja Packeri „Jumalat ei ole keegi näinud“ (osaliselt). (a) Teha kaks mõistekaarti: „Jumala omaduste“ kohta kummagi teose põhjal. (b) Võrrelda kirjalikult Jumala armastuse ja pühaduse käsitlust kahes raamatus	13. sept 2023	E	Tärk ja Packer on läbi loetud. Mõistekaardid toovad teoste põhjal välja kummagi autori käsitluse eripära. Võrdlus võtab arvesse kogu loetut ja esitab mõlema autori olulised seisukohad nii Jumala armastuse kui Jumala pühaduse teemal. Tuuakse välja olulised kattuvused ja erinevused, võrreldakse neid omavahel.

Teksti pikkus 2-3 lk koos tiitellehega.			Autorite seisukohtadele on korrektset viidatud.
2. EKB liidu teoloogia ja oma koguduse praktika võrdlev analüüs. Kirjuta analüüs, milles võrdled oma koguduse õpetuslikke rõhuasetusi raamatuga „Piibli õpetus EKB Liidu kogudustes“ Teksti pikkus 3-4 lk koos tiitellehega.	11. okt 2023	ME	Essee jaoks on põhjalikult süvenetud raamatusse. Õppija tunneb EKB teoloogiat ja oskab seda võrrelda oma kodukoguduse õpetusliku praktikaga. Essee on võrreldud kõiki raamatus esitatud suuremaid teemasid oma koguduse praktikaga. Kui oskad, siis analüüsi, miks mingid teemad on sinu koguduses rohkem esindatud ja mõned vähem.
3. Temaatilise essee ühe piibliraamatu põhjal: kas „Usk Johannese evangeeliumis“ või „Koguduse ülesanne Apostlite tegudes“. Teksti pikkus 3-4 lk koos tiitellehega.	26. nov 2023	E	Essee jaoks on põhjalikult läbi loetud konkreetne UT raamat, enda jaoks välja kirjutatud kõik teemakohased mõtted. Essee sisu vastab pealkirjale. Raamatust on leitud põhilised teemaga seotud mõtted, need on esitatud süstematiseeritud ja üldistatud kujul. Kirjakohtadele on korrektset viidatud.
4. Eshatoloogiliste kirjakohtade analüüs. Eshatoloogiliste kirjakohtade lugemine (vt kohust kirj nr 5), lugemistabeli täitmine (vt juhust Moodle'is), valmisolek rühmatööks loetu põhjal. Nende kirjakohtade põhjal analüüsi kirjutamine „Kuidas eshatoloogilised teadmised mõjutavad kristlase elu ja tunnistust“. Teksti pikkus 2-3 lk koos tiitellehega.	17. jaan 2024	E	Etteantud kirjakohtadele on läbi loetud ja lugemistabel on nende põhjal vastavalt juhisele täidetud. Õppija näitab analüüsis, et on omandanud ülevaate eshatoloogiat puudutavatest kirjakohtadest ja oskab neid seostada praktilise usueluga.
5. Kirjalik eksam. Eksamil tohib kasutada paberpiiblit.	15. veebr 2024	E	Õppija tunneb loengutes käsitletud materjali ja oskab seisukohti piibliga põhjendada. Õppija tunneb kohustusliku kirjanduse nr 6 põhiseisukohti.

Lõpphinde kujunemine

Lõpphinne kujuneb eristavate hindamise meetodite põhjal: eksam on kolm korda suurema osakaaluga, ülejäänud võrdselt osakaaluga 1. Mitmeeristav hindamise meetod peavad olema sooritatud vastavalt hindamiskriteeriumidele.

Teoloogia ja koguduse praktika võrdlus	Peab olema sooritatud
Mõistekaardid ja võrdlus	Osakaal lõpphinde: 1
Essee ühe piibliraamatu põhjal	Osakaal lõpphinde: 1

Eshatoloogiliste kirjakohtade analüüs
Kirjalik eksam

Osakaal lõpphinde: 1
Osakaal lõpphinde: 3

Õppeprotsessi kirjeldus (1 EAP on 26 tundi õppija tööd, mis tähendab enamjaolt 6 tundi kontaktõpet ja 20 tundi iseseisvat tööd.)

Eelnev töö	Sess	Kontaktundide selgitus
-- Loe läbi 1Ms 1-22:18; 1Kn 1-5:14. -- Palveta kursuse „Piibli teoloogia“ eest.	Aug (2)	Loengud 1-2. Sissejuhatus. Mis on teoloogia. Mida õpetab piibel piiblist. Piibli autoriteet ja kaanon. Mõistekaart.
-- Tee Tärgi ja Packeri teoste põhjal mõistekaardid ja kirjuta võrdlus (<i>hindamismeetod 1</i>).	Sept (3)	Loengud 3-5. Piibli põhisõnum. Lepingud Piiblis. Jumala olemasolu ja Jumala tundmine. Jumala omadused (sh arutelu Tärgi ja Packeri mõistekaartide põhjal). Pühadus.
-- Loe läbi kohustuslikust kirjandusest nr 4. -- Kirjuta analüüs, milles võrdled oma koguduse õpetuslikke rõhuasetusi raamatus „Piibli õpetus EKB Liidu kogudustes“ esitatud teemadega (<i>hindamismeetod 2</i>).	Okt (3)	Loengud 6-8. Kolmainsus. Loomine. Inimese jumalanäolisuus, soorollid. Patt, vana ja uus loomus. Piibli kasutamine mingi teema uurimiseks.
-- Teematiline essee piibli-raamatu põhjal: kas „Usk Johannese evangeeliumis“ või „Koguduse ülesanne Apostlite tegudes“ (<i>hindamismeetod 3</i>).	Nov (3)	Loengud 9-11. Evangeelium. Kristuse ainulaadsus. Kristlase staatus Jumala ees (eri uskkondade võrdlus). Püha Vaim. Uuestisünd. Kalvinism ja arminiaanlus.
-- Leia rühmatööna Piiblist tõendeid selle kohta, kas etteantud laialt levinud uskumus on Piibliga põhjendatav. Ole valmis esitama tulemusi loengus suulise väitlusena (5 min).	Dets (3)	Loengud 12-14. Ristimine. Pühaõhtusöömaaeg. Pühitus. Müüdimurdja: levinud kristlike uskumuste piiblipõhine kontroll (rühmatööde esitus).
-- Loe läbi kohustuslikust kirjandusest nr 5, täida etteantud lugemistabel (vt Moodle), ole valmis rühmatööks loetu põhjal. -- Kirjuta nende UT kirjakohtade põhjal analüüs teemal „Kuidas eshatoloogilised teadmised mõjutavad kristlase elu ja tunnistust“ (<i>hindamismeetod 4</i>).	Jaan (3)	Loengud 15-17. Kogudus. Eshatoloogia. Rühmatööd kodus loetud eshatoloogiliste kirjakohtade põhjal. Kordamine.
-- Omanda loengutes käsitletud materjal + kohustuslik kirjandus nr 6 (<i>hindamismeetod 5</i>).	Vbr (1)	Kirjalik eksam (15. veebr 2024)

Kohustuslik kirjandus

1. Piiblist 1Ms 1-22:18; 1Kn 1-5:14.
2. Tärk, Osvald. Jumal. Logos 1995 või 2011; levinud ka masinkirjas.
3. Packer, J.I. Jumalat ei ole keegi näinud. Logos 2004.
 - Peatükid 7-17 (lk 83-215 = 133 lk). Kursuseks vajalikud Packeri rmt peatükid on saadaval ka Moodle'is.
4. Piibli õpetus EKB Liidu kogudustes. Brošüürina u 60 lk, saadaval ka Moodle'is.
5. Uuest Testamendist eshatoloogilised lõigud Mt 18-25; Lk 17:20-21:38; Jh 6-11 ja 14-17; Rm 1-3,8; 1Kr 15; Fl; 1Ts; 2Ts; 2Tm. (50 lk)
-- Lisaks piibel.net otsinguga kõik UT(!) kirjakohtad, kus on „Issanda päev“ või „Kristuse päev“ või „Jeesuse päev“ või „Jumala päev“ või „kohtupäev“.
6. Stott, John R.W. Sissejuhatus piibliteadusesse. Logos 2000.
 - Peatükk 1 „Piibli eesmärk“ (lk 9-23 = 15 lk)
 - Peatükid 6 „Piibli autoriteet“ (lk 139-157 = 18 lk)

Soovituslik kirjandus

- Hiob, Arne. Piibel usu ja teaduse vahel: Universaalne kultuuriraamat tänapäeval. Allika 2015.
- Roosimaa, Peeter. Johannese ilmutus.
- Tärk, Osvald. Piibli teoloogia. Masinkirjaline trükis. Saadaval Moodle'is skännituna.

- Greutz, Stanley. Theology for the Community of God. Eerdmans 2000.
 - Olemas KUSi raamatukogus.
- Wright, Nigel G., On This Rock: Biblical and Theological Foundations for the Church. 2011.
 - Raamatut saab lugeda <http://wipfandstock.com/free-church-free-state.html>